

J. A. PAASMAN

DE MEERBURG

**De geschiedenis van een oude buitenplaats
te IJsselmuiden en haar bewoners**

van Jan van den Hespel en Johanna Cornelia Mulder. ⁶¹⁾ Zij wordt op 28 juni 1781, wonende aan de Keizersgracht te Amsterdam, lidmaat van de N.H. Kerk aldaar, met attestatie van Hirjansland (Sirjansland op Schouwen-Duiveland). Het echtpaar Keijser-Van den Hespel kreeg 2 kinderen, waarvan de zoon Jan nog geen anderhalf jaar oud, in 1791 te Amsterdam overleed. De dochter Dorothea geboren in 1788 te Amsterdam, verhuist mee naar Kampen en IJsselmuiden. Lang heeft het gezin Keijser niet op Hovenlust gewoond. De N.H. Kerk van IJsselmuiden verleent hen op 2 november 1795 attestatie wegens vertrek naar Amsterdam. ⁶²⁾ Hun "buitengoed en naastgelegen boerderij te IJsselmuiden aan het Meer" was reeds op 25 juli 1795 verkocht aan Henricus Gesinus Stuilen voor f. 4.000,- ⁶³⁾.

Over de maatschappelijke en financiële positie van het echtpaar Keijser-Van den Hespel is weinig bekend. Zijn beroep als smit lijkt voor die tijd niet direct een financiële basis om daarmee een bij een buitenverblijf als Hovenlust c.a. passende status te voeren. Zij waren waarschijnlijk niet in staat de koopsom van f 3.000,- direct te voldoen. Van dit bedrag werd namelijk f. 1.500,- als hypothecaire geldlening ten behoeve van de verkopers opgenomen. ⁶⁴⁾ Deze lening werd in twee termijnen afgelost. De eerste termijn op 6 november 1801 en de tweede op 29 april 1803, toen behalve de verkopers ook de koper Jan Keijser reeds lang was overleden.

Op 23 mei 1800 hertrouwt Johanna Cornelia van den Hespel als weduwe van de op 6 september 1796 te Amsterdam overleden Jan Keijser met de onderwijzer Cornelis Broedelet. Daarbij blijkt het wettelijk erfdeel van haar dochttertje Dorothea uit de nalatenschap van haar vader Jan Keijser f. 1.200,- te bedragen. ⁶⁵⁾

De buitenplaats wordt definitief Meerburg genoemd.

De opvolgende eigenaar van het IJsselmuiden landgoed, Henricus Gesinus Stuilen, was beroeps-officier. Hij werd te Zwolle geboren op 29 januari en daar op 30 januari 1750 N.H. gedoopt als zoon van Herman Stuilen (ook geschreven als Stuil, Stuyt en Sthulen) en Johanna Barbera van Triest. Dit echtpaar trouwde te Zwolle op 15 juli 1743. De vader was eveneens beroepsmilitair die de rang van luitenant-kolonel bereikte. De zoon Henricus Stuilen had in 1804 de rang van kapitein der infanterie. Hij is de eerste eigenaar die de buitenplaats Meerburg noemt. In het lidmatenregister van de N.H. Kerk te IJsselmuiden komt H. G. Stuilen voor op 14 februari 1797 komende met attestatie van Bergen op Zoom. Uit niets blijkt dat hij getrouwd is geweest. Ook niet tijdens zijn verblijf te Kampen van eind 1768 tot begin 1773 in welk jaar hij naar Hulst vertrok.

De Meerburg na 1800.

Stuilen verkoopt in 1803 zijn bezit aan Johan Frederik Engelbert van Brandt, ⁶⁶⁾ die zijn aankoop op 1 augustus 1803 als volgt laat omschrijven:

“ . . . een buitenplaats met boerenplaats en tuinen, zijnde genaamd Meerburg voor 4.550 gulden”

Over IJsselmuiden, de vroegere luthof van de Kamper regenten, is nog weinig geschreven. IJsselmuiden is waarschijnlijk ouder dan haar overbuurvrouw Kampen. Misschien is Kampen wel (mede) door inwoners van IJsselmuiden gesticht. Dan heeft de dochter de moeder wel ver overvleugeld. Maar toch bleef IJsselmuiden het bestuurlijk centrum in de regio: tot 1811 de hoofdplaats van het drostambt IJsselmuiden. Desondanks verkreeg de plaats geen stedelijke rechten zoals Grafhorst en Wilsum, die echter wel hun bestuurlijke zelfstandigheid verloren en opgingen in de huidige gemeente IJsselmuiden.

In deze uitgave wordt de geschiedenis van de enige nog te IJsselmuiden bestaande buitenplaats van in hoofdzaak Kamper patriciërs, belicht. Zij is mede bedoeld als stimulans naar verder historisch onderzoek van IJsselmuiden en de regio. Dat lag mede ten grondslag aan de opdracht van wijlen de heer Jac. van Dijk tot het schrijven van dit boekwerk.

De auteur, Jan A. Paasman (62 en stammend uit een Meppeler familie), had al jong een grote belangstelling voor geschiedenis en genealogie. Hij houdt zich bezig met de geschiedenis van en vooral de migratie van veenarbeiders in Noordwest-Overijssel. Bij de IJsselakademie te Kampen publiceerde hij eerder in o.m. "Van Scheurmakers, onruststokers en geheime opruijers . . ." (1984), "Uit de geschiedenis van Brederwiede" (1986), "Uit de geschiedenis van Dalfsen" (1989). Bovendien publiceert hij regelmatig in het door de IJsselakademie uitgegeven periodiek.